

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.пс.н. Веселин Костов Василев,
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”

на дисертационен труд за присъждане на образователната
и научна степен „доктор” в област на висшето образование

3. Социални, стопански и правни науки,
Професионално направление 3.2. Психология

Автор: Лидия Христова Атанасова

Тема: Личностни характеристики на специалисти по подбор на кадри

Научен ръководител: проф. д. пс. н. Людмил Кръстев

1. Актуалност на тематиката и познаване на проблема

Лидия Атанасова е аргументирала убедително актуалността на тематиката за личностните характеристики на специалистите по подбор на кадри в изложението на своята работа и това несъмнено е силно навлизащ и актуален проблем в социален и житейски план, като нейното изследване има важно практическо значение. В дисертацията има редица доказателства за компетентността на докторанта в научно-приложната област на разработката – направен е чудесен анализ в исторически план, демонстрирана е сериозна начетеност в литературата по темата, събрани са и детайлно са анализирани и обобщени релевантни емпирични данни.

2. Методика на изследването

Емпиричното изследване е осъществено посредством цял комплект от разнообразни методи: наблюдение, самоотчет, интервю, експертна оценка и тестове. Основно място в него заема батерията от шест теста:

- **Фрайбургски личностен въпросник FPI**, разработен от J. Farenberg, X. B. Zelgom и R. Gampelom през 1963 г.;

- **Тест за «комуникативни умения» Л. Михелсън**, модификация Иванов Ив. (2011);

- **Методика за комуникативни и организаторски склонности (КОС)** Б. А. Фьодорошин - адаптация Галя Герчева (2005);

- **Ориентировъчна анкета на Б. Бас** - адаптация Шишков, А.& Витанова, Н. (2004);

- **Себеактуализационен тест (САМОАЛ)** Изграден е на базата на въпросник на себеактуализация на Е. Шострем;

- **Тест за изследване на емпатията** на А. Мехрабиян, Н. Епштейн - адаптация Ст. Стоянова (2008).

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите в него

Дисертационният труд на Лидия Атанасова е структуриран във въведение, три основни глави, изводи и заключения, приноси, литература и приложения. Общият обем е 171 страници, литературата включва 83 източници (55 на кирилица и 28 на латиница).

В първа глава е представен подробен литературен обзор върху основните основните моменти на проблема – психологическите аспекти на процедурата по подбор на кадри и проблемът за психологическата компетентност на специалиста по подбор на кадри. Обзорът е обширен, съдържателен и стилизиран, на места – по учебнически систематичен. Докторантът най-често се въздържа да изразява своята позиция, оценка или предпочитание, когато представя различните подходи, методики и практики при подбора на кадри. Може да се прецени литературния обзор и теоретичния анализ като силна съставка на дисертационния труд на Лидия Атанасова.

Собственото емпирично изследване, представено във втора и трета глави, е ориентирано от общата цел да се проследят характеристиките на психологическата компетентност на специалиста по подбор на кадри, необходими при оценка на служители за работа. Предпоставени са коректни хипотези - една основна и три работни, както и четири изследователски задачи. В емпиричното изследване са обхванати 141 служители от фирми от големи градове в страната, което може да се счита за внушителна извадка, тъй като това е сравнително рядка професия. Емпиричните данни са организирани в 10 таблици и 16 графики в основният текст, а тяхната статистическа обработка и анализ удовлетворява всички изисквания на съвременните емпирични психологически изследвания. Съдържателният анализ на емпиричните данни е структуриран като проследяване на психологическите характеристики на професионалната компетентност на специалистите по подбор на кадри, разпределени на базата на експертни оценки и наблюдение в три групи – с високо, средно и ниско ниво на психологическа компетентност.

Изводите, обобщаващи резултатите от изследването, са коректно формулирани, но те обобщават не само собствените емпирични резултати на

докторантката, а цялостното съдържание на дисертационния труд, като част от тях изглеждат априорни (4, 5). Най-високо оценявам 6-ти и 7-ми изводи.

Приносите, шест на брой, могат да бъдат приети, като най-съществени от тях оценявам 1-ви, 3-ти и 4-ти.

Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

До мен не достигна списък на публикациите, но навярно основното съдържание на дисертационния труд е достигнало до вниманието на научната общност и е получило нужната оценка. Няма причини да се съмнявам, че изследването е проведено самостоятелно и личният принос на докторантката Лидия Атанасова е реален и сериозен.

4. Автореферат

Авторефератът е с обем от 44 стр., в него коректно и пълно е представено съдържанието на дисертационния труд, като основателно се акцентува върху собственото емпирично изследване на докторанта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд „Личностни характеристики на специалисти по подбор на кадри“, разработен от Лидия Атанасова съдържа необходимите свидетелства, че докторантът е добре подготвен за теоретико-приложни изследвания. Дисертацията отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и може да бъде **положително** оценена, поради което **предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждането на образователната и научна степен „доктор” на Лидия Атанасова.**

10. 06. 2017 г.

Изготвил становището:

/Проф. д.пс.н. Веселин Василев/